

عنوان مقاله:

مفهوم «حق شورش» در اندیشه جان لاک و بنیان گذاری لیبرالیسم سیاسی

محل انتشار:

دهمین کنفرانس بین المللی و ملی مطالعات مدیریت، حسابداری و حقوق (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

مصطفی پنداشته پور - استادیار گروه علوم سیاسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

خلاصه مقاله:

جان لاک فیلسوف سیاسی انگلیسی در کتاب دو رساله درباره حکومت روشنتر از فیلسوفان پیش از خود به ترسیم رابطه مردم با حکومت می پردازد. لاک با ترسیم رابطه ای تعادلی میان اجتماع سیاسی و حکومت بر خلاف اسلاف خویش که برای بسط قدرت دولت دست مردم را در ارزیابی حکومت بسته نگاه می داشتند برای ساکنان کشور (قراردادکنندگان) حقوقی در عدم تبعیت از دولت متخطی قائل می گردد که تحت عنوان حق شورش مطرح گردیده است. مفهوم حق شورش در اندیشه لاک در قالب مساله قرارداد اجتماعی راه را برای پایه گذاری تفسیر لیبرالیستی از رابطه فرد و دولت باز می نماید که پس از لاک از جریان های غالب در اندیشه سیاسی غرب محسوب می گردد. در این نوشته برای روشن شدن دایره و حوزه بحث ناچار از ارائه سیری از اندیشه های بهم پیوسته و متکامل در فلسفه غرب از عصر افلاطون تا لاک می باشیم زیرا به اعتقاد نگارنده بدون رجوع به اندیشه های فیلسوفان گذشته تصویر درستی از مفهوم حق شورش در اندیشه لاک به دست نخواهیم آورد. بدین منظور برای رسیدن به شناخت از موضوع آن را در سه پارادایم که شامل عصر کلاسیک یونان، عصر قرون وسطا و عصر جدیدی باشد دنبال خواهیم نمود و از خلال بررسی اندیشه مهم ترین فیلسوفان هر عصر در باب مفهوم حق شورش در ترسیم چگونگی رابطه اجتماع سیاسی و دولت در هر عصر می باشیم. برای دستیابی به این شناخت روش و ملاکی نیاز خواهد بود که در این نوشته بر اساس پنج معیار حداقلی اما مورد توافق لیبرالیسم کلاسیک به ارزیابی اندیشه ها خواهیم پرداخت تا از خلال این تطابق و بررسی به فهم روشنی از اندیشه سیاسی لاک رسیده و ازین طریق ادعای این نوشته که پایه گذاری لیبرالیسم سیاسی جان لاک توسط مفهوم حق شورش می باشد را اثبات و ارزیابی نماییم.

کلمات کلیدی:

حق شورش، لیبرالیسم سیاسی، اجتماع سیاسی، حکومت، توماس هابز، جان لاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2042318>

